

KONKURRENCE

Foto: wir-lieben-recycling

Børn fra Sortevej BoU vinder pris i landsdækkende filmkonkurrence

Ti seje og engagerede børn i alderen 10-11 år fra Sortevej Børne- og Ungdomshus har vundet en regional pris i den landsdækkende videokonkurrence "Filmreif". Med hjælp fra deres pædagog Julian har de skabt kortfilmen "Die Müllionäre vom Sortevej" - en kreativ og underholdende fortælling med et vigtigt budskab om bæredygtighed og affaldssortering. Det begyndte, da Julian modtog en invitation til filmkonkurrencen fra en kollega. - Jeg går meget op i bæredygtighed og samler regelmæssigt skrald med børnene, så jeg tænkte med det samme, at det kunne være sjovt at lave noget kreativt sammen, fortæller Julian. Han samlede en lille gruppe børn, der havde lyst til at være med, og efter nogle indledende møder arbejdede børnene næsten selvstændigt videre med pro-

jektet.

Aflevering i sidste øjeblik

Da optagelserne var færdige, troede gruppen, de havde god tid til redigering. Men ved et nærmere kig på konkurrencens deadlines opdagede Julian, at filmen skulle afleveres allerede næste dag. - Jeg satte mig ned efter arbejdstid og klippede hele filmen færdig den aften, fortæller han. Men så manglede der stadig forældresamtykke til at offentliggøre filmen. Til Sorteveys sommerfest måtte Julian derfor rundt og indsamle underskrifter i sidste øjeblik. - Der tænkte jeg slet ikke, at vi overhovedet havde en chance. Det var mere sådan, at jeg syntes, det var fedt at lave noget sammen med ungerne, indrømmer Julian. Filmen nåede heldigvis frem - og endda til stor succes.

Stolthed, fællesskab - og en uventet sejr

Få uger senere tikkede der en mail ind: "Die Müllionäre vom Sortevej" var blevet kåret til Flensborgs bedste film og en af de fem vindere i hele delstaten Slesvig-Holsten. Prisen blev overrakt ved en stor filmpremiere og prisuddeling i Kiel, hvor børnene sammen med Julian og deres familier deltog. Filmen deltog også i konkurrencens publikumspris, hvor seerne stemte online. - Det var fantastisk at opleve, hvordan børnene delte filmen med deres familier og venner. Der var meget interesse og samarbejde for at understøtte dette projekt, fortæller Julian. Selvom de ikke vandt publikumsprisen, var det tydeligt for alle, hvor stor en indsats børnene havde gjort - og hvor meget de voksede med opgaven.

Projektet har styrket børnenes selvtillid og fællesskab. - De var virkelig stolte af, at de turde være med, og det har givet dem en stærkere følelse af sammenhold, siger Julian. Som en ekstra anerkendelse modtog han også en rørende mail fra Guido, SdU's pædagogiske områdeleder, som roste hans engagement og indsats. - Jeg skulle næsten græde. Det var virkelig dejligt at høre, siger han. Videokonkurrencen "Filmreif" er en del af projektet "Wir lieben Recycling" fra Technisches Betriebszentrum Flensburg (TBZ) og seks andre renovationselskaber. Formålet med initiativet er at gøre unge mere bevidste om emner som affaldssortering. Filmen kan ses på www.wir-lieben-recycling.de/contest

Se flere billeder på side 8

02 Koncert: Real Life satte liv i Harreslev Danske Kirke

06 Sommerferien afsluttes med en overnatning i det fri

07 Program for markering af 175-års jubilæum for Slaget ved Isted

08 Jubilæum: I 25 år har Meike Kalweit holdt styr på Flensborghus

- UGEN DER KOMMER

24.

175-års jubilæum for Slaget ved Isted: Program fra kl. 10:00-18:00, ved **Isted Mindemuseum**, se mere på www.syfo.de

25.

175-års jubilæum for Slaget ved Isted: Program fra kl. 09:45-18:00, formiddag kransenedlæggelse ved H.K.H Prinsesse Benedikte først på **Den Gamle Kirkegård i Flensborg og bagefter ved mindestøtten i Isted** , se mere på www.syfo.de

Ydun: Sov ude med Hanna og Birte

26.

Helligåndskirken: Middagskoncert, "Salmernes Bog-som musikalsk inspiration "**Helligåndskirken**, kl. 12:00
Mikkelberg: Udstillingsåbning " Mytesteder, Kirsten Klein og Steen Folmer Jensen. Fotografi og Skulptur" med taler ved generalkonsul Annette Lind og kunsthistoriker Erik Fredens, **Mikkelberg Kunst- og Cricketcenter**, kl. 14:00
175-års jubilæum for Slaget ved Isted: Program for hele familien ved **Isted Mindemuseum** fra kl. 10:00, se mere på www.syfo.de

27.

175-års jubilæum for Slaget ved Isted: Program fra kl. 10:00-14:00, med mindegudstjeneste på tysk og dansk **ved Isted kirke kl. 10:00**, se mere på www.syfo.de

29.

Bøglund Seniorklub: Senioreftermiddag, **Bøglund forsamlingshus**, kl. 14.30

Real Life satte liv i Harreslev Danske Kirke

På trods af kraftige regnbyger og uvejr udenfor var der fuldt hus i Harreslev Danske Kirke fredag aften. Og det blev ikke det eneste brag denne aften – for publikum fik en musikalsk oplevelse ud over det sædvanlige, da vokalsemblet Real Life gæstede kirken som del af deres sommerturné gennem danske kirker i Sydslesvig. Vokalsemblet Real Life består af 11 talentfulde og sangglade kvinder og mænd fra både det danske mindretal og det tyske flertal. Koret blev grundlagt i Flensborg i 2024 og ledes af Ronald Balg, der sidder ved

klaveret under koncerterne. Under temaet "En musikalsk rejse gennem verdener" tog ensemblet publikum med gennem en bred vifte af genrer – fra pop og jazz til musicals og gospel. De enkelte numre blev introduceret med varme og humor, mens små rekvisitter som hatte, briller og tørklæder hjalp med at understrege de forskellige musikalske verdener. Koncertens repertoire spændte vidt – fra ABBA-klassikere og Leonard Cohens Halleluja til en spektakulær fortolkning af Queens ikoniske Bohemian Rhapsody - Når man nu kalder

sig Real Life, giver det jo kun mening at synge en sang, der starter med ordene "Is this the real life? Is this just fantasy?" Publikum kvitterede koncerten med stående applaus, der satte punktum for en imponerende aften. Lørdag og søndag fulgte lige så velbesøgte koncerter i henholdsvis Munkbrarup Kirke og Diako Kirke i Flensborg. For dem, der gik glip af Real Life denne gang, er der dog gode nyheder: Ensemblet giver endnu en koncert lørdag den 26. juli i den katolske kirke i Tarp.

Gudstjenester

- Torsdag, 24. juli 2025**
FL Sct. Hans kl. 19 Strelow *hverdagsgudstjeneste med konfirmandindskrivning*

6. søndag e. trinitatis | 27. juli 2025 | Matt. 5,20-26
Aventoft kl. 10 Sloth
Egernførde kl. 10 Hultberg *familiegudstjeneste*
FL Helligåndskirken kl. 10 H. Jørgensen
- FL Sct. Hans kl. 10 Strelow
FL Sct. Jørgen kl. 10 Egeris
FL Sporskifte kl. 10 Hougesen
Isted kl. 10 Brejner
Isted kl. 10 Brejner/Bröcker/Petersen *dansk-tysk mindegudstjeneste*
Lyksborg kl. 10 Thun
Rendsborg kl. 11:30 Brask *med kirkekafe*
Slv. Slotskirke kl. 14 Brejner
Sønder Brarup kl. 10 Mogensen *efterføl-*

gende vandring i Thorsberg Mose (husk tilmelding)
Store Vi kl. 11 Skou
Tarp **se Store Vi**
Tønning kl. 11 Hammer
Vesterland kl. 15 Sloth *dansk-tysk gudstjeneste*
Se også dks-folkekirken.dk/gudstjeneste

Ugeavisen Sydslesvig

Udgiver: Flensborg Avis
Redaktion:
Sydslesvigsk Pressetjeneste ved Sydslesvigsk Forening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger
Flensborghus
Nørregade 76,
D-24939 Flensborg
Telefon +49 461 14408-120, -122, -230, -233
www.ugeavisen-sydslesvig.de
redaktion@ugeavisen-sydslesvig.de

Neustadt i Husum bliver ensrettet igen

Fra den 10. august, bliver Neustadt, hvor Husumhus og sekretariatet ligger igen ensrettet, næsten som det var for ni år siden. Dog med en ændring, nemlig at fra mellem Nordbahnhofstr. og Asmussenstr. er gaden ensrettet i sydlig retning. Fra Schlossstraße og nordud må man kun køre nordpå, altså i retning Bredsted, Nibøl. Det betyder følgende for dem der vil til Husumhus eller SSF-kontoret: Kommer man sydfra kan man ikke køre op ad Nordbahnhof-

str., men skal i stedet op ad Gürlitzstr. til Neustadt. Eller man skal efter banen køre forbi politistationen, banegården, ZOB og op ad Kuhsteig til Asmussenstraße. Kommer man østfra, kan man stadig køre ad Osterende, Kuhsteig, Asmussenstr. Kommer man nordfra, kan man dreje til højre ved lyskrydset, til venstre ad Treibweg efter Aldi, til højre ad Nordhusumer Str. til Gürlitzstraße og så følge den op til Neustadt. Eller til venstre i lyskrydset og så følge Adolf Brütt Str. hen til Asmussenstr.

Familiedag på museet

Christian Lassens Mindemuseum inviterer til familiedag. Den holdes søndag den 3. august 14-17. På dagen byder museet på børneringridning på den lille mark foran gården. Her kan man enten på kæphest eller på cykel se, hvor mange ringe man får taget. Børnene modtager et diplom for deltagelsen. Der er også forskellige aktiviteter og lege, hvor alle kan være med. Derudover er der mulighed for fri leg og der vil bl.a. være tøj til udklædning. Familiedagen vil også gerne gøre børn nysgerrige på, hvad

der gemmer sig i huset og på gården i Jardelund. Hvorfor er der en krukke under sengen? Hvad skal den tingest bruges til? Sad musikerne virkelig deroppe? Der bliver bagt friske crepes, som i godt vejr kan indtages i museets have. Hvis vejret skulle være ustabil, er der masser af plads inden døre. Kl. 16:30 kommer "Flensburger Petuhs" med Frau Christiansen (Hilke Rudolph) og hendes kollega Herr Johannsen (Rolf Peter Petersen) og opfører "Dinner for one" i deres helt egen version.

Mikkelbergs Venner på udflugt

Årets kunstudflugt med Mikkelbergs Venner gik til Vestkysten. Første stop var Kunsthall Holmen i Løgumkloster for at se udstillingen Billedsamtaler. Peter Brandes og bøgerne. Udstillingen er en dobbeltudstilling i et samarbejde mellem Mikkelberg og Kunsthall Holmen. På Holmen kan man blandt andet se Brandes' stærke skildringer af de to halvbrødre Isak og Ismael, der ifølge overleveringen er stamfædre til henholdsvis jøderne og araberne. I Holmen blev Mikkelbergs Venner varmt modtaget af Vennerne af Kunsthall Holmen, der som en overraskelse havde arrangeret fornemt kaffebord. Vi følte os meget velkomne, og stemningen var sat. Tidligere formand for Kunsthall Holmen Jens Andresen fortalte om dengang Løgumkloster by besluttede sig for at oprette et

museum / en udstillingshal, og Hartvig Dolberg gav et indblik i, hvorfor bøger betød så meget for Peter Brandes. Bagefter var der mulighed for at gå rundt og se udstillingen på egen hånd og selvfølgelig slå en sludder af både med Mikkelbergs og Holmens Venner. Næste station på turen var Klægagergård ved Ballum, der i 2017 blev kåret som Danmarks smukkeste bondegård. Den firlængede marskgård er sammen med øvrige huse i Ballum blevet istandsat ved hjælp af donationer fra Mærskfamilien, der netop kom fra Ballum. Gårdens tidligere ejer Christian Lorenzen fortalte underholdende om, hvordan han sammen med sin kone Ruth ændrede gårdens funktion fra at være "grise og gylle" til "gæster". I dag er det sønnen Jannik, der med sin kone driver stedet som

bed&breakfast og festlokaler. Mikkelbergs Venner blev be- værtet med delikat sønderjysk "snysk", der smagte af friske ærter og nye kartofler. Dertil kaffe og lækker brødtorte. Udflugtens sidste stop var et besøg på Galleri Valentin i Højer, hvor der udover Birgitte Valentins egne arbejder også var udstillet billeder af fuglemaleren Jens Gregersen. Gregersen udstillede på Mikkelberg i 2019 og var derfor mange af deltagerne i gruppen bekendt. Maike Lohse og Birgitte Valentins mand John fortalte om Valentins malerier og skulpturer. I skulpturhaven var der tid til endnu en kop kaffe og en snak med nye og gamle venner og bekendte, før turen gik hjemad. Flere idéer til næste års udflugt er allerede i støbeskeen.

Skøn sensommertur til Haderslev

Når sensommeren kalder, inviterer Borgerforeningen i Flensborg til en dejlig dagstur til smukke Haderslev, hvor både sanser, sind og samvær bliver forkælet. Borgerforeningen har sammen- sat en oplevelsesrig udflugt tirsdag den 30. september 2025, hvor vi får indsigt i både byens historie, nutidens kommunalpolitik og kirkens betydning – alt sammen krydret med hyggeligt samvær, god mad og mulighed for at nyde den smukke Dampark i hjertet af Haderslev. Vi kører med bus fra Agerskov Turistfart, som holder klar ved grænsen i Kruså (på parkeringspladsen inden overgangen) fra kl. 8.45 – afgang kl. 9.00. Meddel gerne, hvis du kører selv.

Kl. 14.00-15.00 – Nu kan man vælge selv at udforske byen eller komme med på rundvisning i det inspirerende Kulturhus Bispens, som huser både Haderslev Bibliotek og det tyske mindretals bibliotek. Kl. 15.15 – Vi vender næsen hjemad og er tilbage ved grænsen ca. kl. 16.15.

Dagens oplevelser inkl. frokost får du for kun 38 euro. Borgerforeningen giver et tilskud til bussen. Ikke-medlemmer er også meget velkomne – de betaler blot et tillæg på 15 euro eller kan vælge at melde sig ind i foreningen. Tilmelding sker via bankoverførsel til Union Bank, Große Str. 2, 24937 Flensburg

IBAN: DE31 2152 0100 1000 0012 83
BIC/SWIFT: UNBNDE21XXX
Husk at skrive deltagernavn(e) i feltet "Besked til modtager" (Verwendungszweck).

Ved yderligere spørgsmål send venligst en mail til boettinger@borgerforeningen-flensborg.de eller ring på tlf. +49 160 94988744. Sidste frist for tilmelding er den 15. september 2025. Bemærk: Ved afbud efter tilmeldingsfristen refunderes beløbet ikke. Grib chancen for at opleve Haderslevs særlige stemning og mød interessante mennesker – vi glæder os til din deltagelse.

Dagens program:

Kl. 10.00 – Vi starter med morgenkaffe og får samtidig besøg af Haderslevs borgmester Mads Skau, der fortæller om kommunens fremtidsplaner. Kl. 11.00 – Vi får et spændende oplæg af biskop Marianne Christiansen, som giver os et indblik i Domkirkens historie og sit virke som biskop. Kl. 12.30 – Tid til at nyde en lækker frokost på den stemningsfulde Cafe Gevæxt, som byder på moderne, dansk køkken og skøn udsigt over Inderdammen og Damparken.

Foto: Wikimedia

Fyraftenarrangement på Duborg-Skolen

Der var lagt op til hyggeligt sommer-komsammen, da SSF Flensburg By tirsdag aften holdt fyraftenarrangement på Duborg-Skolen. Vejret var dog ikke helt med på legen, for det våde sommergejr holdt deltagerne fra at stå udenfor og nyde udsigten på Flensburg Fjord. Det så dog ikke ud til at gøre så meget, for i stedet stod de fremmødte indenfor i det tørre, hvor de nød hinandens selskab. Der blev snakket og grinet på livet løs. Afslappet og med en drik i hånden. Præcis som det skal være til fyraftenshygge lige inden sommerferien.

Siden juli 2024

Fyraftenhyggen tirsdag aften var det 5. arrangement i rækken. Ideen bag konceptet opstod ud fra en inspiration fra Slesvig, hvor der ligeledes holdes fyraftensarrangementer. Det fik bystyrelsen i Flensburg 2024 til at afprøve konceptet i Flensburg. Ideen bag det går ud på, at folk med tilknytning til det danske mindretal får et sted, hvor de kan hygge sammen efter fyraften. Helt uforpligtende, med en drink eller uden. Det handler ikke om at holde en festaften sammen, blot om at finde sammen for at snakke og slappe lidt af sammen.

SAMVÆR

Mindretalssekretariat på besøg i Sydslesvig

NETVÆRK

Forleden havde Generalsekretariatet besøg fra Berlin. Roman Kühn og Carolin Renner fra mindretalssekretariatet var nemlig kommet. De to er henholdsvis leder og konsulent for vidensformidling, og da begge er forholdsvis nye i stillingerne, var de kommet for at møde både det danske mindretal i Sydslesvig og det frisiske mindretal her i regionen. Sidstnævnte besøgte de i Bredsted om onsdagen. Det danske mindretal mødte de blandt andet på Flensborghus, hvor SSF og senere SSW holdt møde med dem. Her blev der talt om, hvilke emner der optager mindretallet lige nu – med fokus på, hvad der kunne være interessant for mindretalssekretariatets lobbyarbejde. Samtalerne handlede for eksempel om, hvordan man får mindretallene sikret i den tyske grundlov, og om hvordan geoblocking er en udfordring for mindretal i grænseregioner. Desuden blev forskellene mellem det danske mindretal og de andre tre autoktone mindretal i Tyskland drøftet. For mens det danske mindretal har et hjem-

land, er de andre tre – sorberne, friserne samt de tyske sinti og roma – såkaldte non-kind-state-mindretal. Det vil sige, at de ikke har et hjemland, hvilket udfordrer dem med hensyn til økonomisk støtte og bevarelse af deres sprog. Der er nemlig ingen direkte økonomisk fordel ved at lære deres sprog, mens flertalsbefolkningen godt kan finde på at vælge det danske mindretals institutioner, fordi det giver deres børn mulighed for at læse i Danmark eller klare sig bedre på arbejdsmarkedet. Til gengæld er det danske mindretal udfordret, når det gælder forståelsen af, hvorfor der er danske institutioner i regionen. Mange ved ikke, at det har historiske grunde, og at det danske mindretal er et anerkendt nationalt – det vil sige hjemmehørende – mindretal. På den måde adskiller mindretallene sig, men samtidig har de alle fortsat behov for oplysningsarbejde, hvilket de via mindretalssekretariatet kan løfte i fællesskab.

Ungdomsarbejde

Roman Kühn har tidligere været ansat i Youth of European Nationalities (YEN). Derfor var han imponeret over, hvor meget ungdomsarbejdet fylder i det danske mindretal. Han spurgte i den forbindelse ind til, hvordan det forholder sig med de unges engagement – særligt, når de er færdige med skoletiden. På samme måde var de unges identifikation med det danske mindretal et emne. De to gæster fra Berlin tog efterfølgende videre til et møde med SSW's landsforperson Sybilla Nitsch. Senere på dagen besøgte de FUENs kontor og ECMI, et europæisk mindretalsforskningscenter i Flensburg. Turen blev afsluttet med et besøg i Sankelmark, hvor Mindretalskompetencecentret har lavet en labyrint med informationer om grænselandets mindretal.

Foto

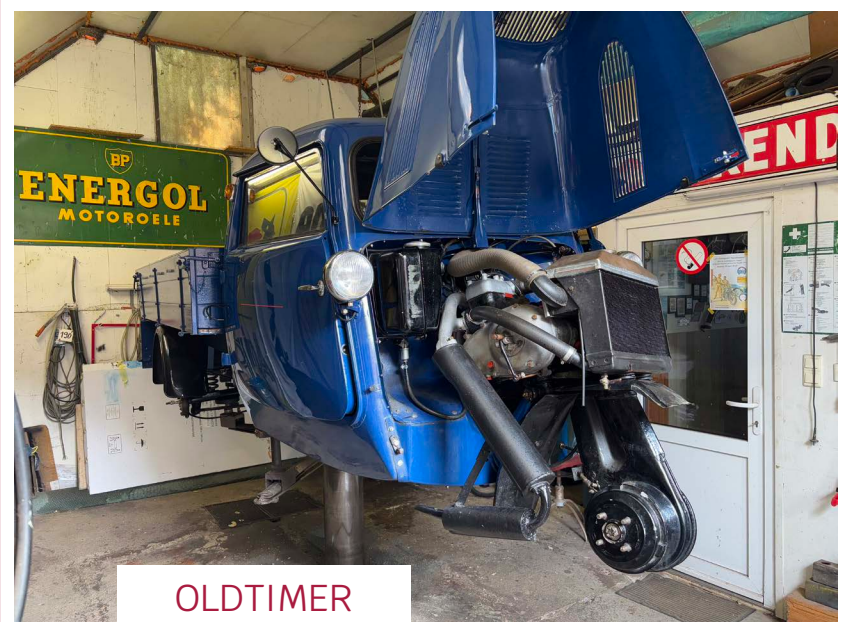
På billedet ses Roman Kühn (t.v.) og Carolin Renner sammen med SSF-generalsekretær Jens A. Christiansen.

Sydslesvigs Veterankøretøjers Venner var på tur

På en herlig varm sommeraften gik det med gamle biler fra Slesvighus til Vedbæk (Ostwißbeckfeld). Her har en sand entusiast over årtier skabt et privat lille museum med gamle pumper fra tankstationer. Dengang som aktiv mekaniker, stod han for reparation samt nyetablering af selvsamme og "skrottet" måtte han for det meste tage med hjem. At genskabe de gamle pumper, med alt hvad der hører med, blev til en lidenskab og senere hen en habil samling. Og der står virkelig sande klenodier i udstillingen, hvor alt er perfekt helt ned til mindste detalje. Dertil kommer et herligt værksted og et par gamle biler, som Ford T-modellen, Borgward Isabella og en trehjulet Tempo

Hanseat. Alt sammen rigtig legetøj for store drenge – virkelig guf for øjet! Aftenen sluttede på privat grund i Lottorf, hvor der var tændt for grillen og hyggen var stor. Hjemturen, hver til sit, var særdeles smuk, fordi et lille regnskyl i Slesvigegnen om eftermiddagen efterlod lidt dis på markerne, som sammen med den lyse nordiske sommeraften var enestående flot at se på. Efter sommerferien er der planlagt en tur til et oldtimerarrangement i Medelby. Få mere informationer om Sydslesvigs Veterankøretøjers Venner, ved at kontakte SSF-konsulenterne Lars Thomsen på larst@syfo.de eller Kay von Eitzen kay@syfo.de.

OLDTIMER

Sydslesvig rykker sammen: Nordøst møder Sydvest

SOMMERFEST

Af Holger Delfs

"Nordøst møder sydvest" - sådan lød invitationen til en fælles sommerfest med rammeprogram i Husum den 12. juli. SSF distrikterne Husum og Sct. Jørgen/Mørvig mødtes til en fælles sommermiddag i Husum. At gøre det hele fælles var en aftale mellem Daniela Caspersen fra Husum og Lars Nielsen fra Sct. Jørgen/Mørvig, altså de to distriktsformænd. Og det viste sig, at god vilje skaber kontakt også på distance. Næppe to distrikter indenfor Sydslesvig er fjernere beliggende end disse to, men fællesskabet og sammenholdet kunne spores fra første øjeblik. Flensborgenserne kom til Husum med 48 deltagere. Gruppen blev delt i to, en dansksproget byvandring og en plattysk byvandring. Det ramte plet, for gruppen delte sig helt af sig selv. De to guider var Karl-Peter Køp (plattysk) og Holger Delfs (dansk). Byvandringen tog næsten to timer men blev afbrudt af et lille regnskyl. Det kunne ikke træ-

ge ind i humøret. Som belønning ventede en dejlig middag, forberedt af Daniela Caspersen og hendes team fra Husum. Og for at sige det ligeud: Daniela har bidraget med den bedste "Kartoffelsalat" ever! I velkomsttalen pointerede Daniela Caspersen, at hun var meget glad for en så nær kontakt til et andet distrikt og at hun kunne forestille sig at udvide sådanne samkvem over flere distrikter. Til gengæld inviterede Lars Nielsen distriktet Husum til et genbesøg til Flensborg med lignende program til næste år. De to distriktsformænd fremhævede i samtaler "ved bordet", at samarbejde på tværs af distrikter kan bidrage til, at vi i Sydslesvig rykker tættere sammen. Sommerfesten varede omkring to timer. Maden var lækker, men det bedste var, at man kunne få en snak med ligesindede fra andre distrikter. SSF Sct. Jørgen/Mørvig afsluttede dagen med en tur i Multi-mar Wattforum.

Guidet tur på Blæsbjerg

12. SEPTEMBER

SSF Sct. Jørgen/Mørvig inviterer til guidet tur på Blæsbjerg. Arrangementet holdes fredag den 12. september. Friedrich Kroll guider gennem området. Mødestedet er ved Vandtårnet, og tidspunktet er kl. 15:30. Arrangementet afsluttes med

fællesspisning på restaurant Cevapcici for egen regning. Der bedes om tilmelding via Margit Jansen senest torsdag den 04. september. Det kan være på telefon (0461 36232) eller via mail (marjan.49@gmx.de)

Udstillingsåbning på Mikkkelberg

Lørdag den 26. juli kl. 14 åbnes udstillingen „Mytesteder. Kirsten Klein og Steen Folmer Jensen. Fotografi og Skulptur.“ Åbningsarrangementet er åbent for alle. Det ledsages af taler fra generalkonsul Annette Lind og kunsthistoriker Erik Fredens samt af musik på historiske instrumenter. Det vil sige Üze Oldenburg på drejelire og sækkepibe og Steen Folmer Jensen på sav. Efterfølgende er der en kop kaffe og mulighed for at se på udstillingen. Kirsten Klein og Steen Folmer Jensen vil være til stede. Værkerne kan købes.

Om kunstnerne

Kirsten Klein, som er en af dansk fotografis mest fremtrædende skikkelser, er i år fyldt 80 år. I den anledning er udstillingen Mytesteder blevet til.

Efter at have været vist i Kunsthall Holmen og på Vendsyssel Kunstmuseum, kommer udstillingen syd for grænsen. På Mikkkelberg udstilles Kleins fotografier sammen med Steen Folmer Jensens skulpturer. Kirsten Klein og Steen Folmer Jensen danner par privat og kunstnerisk. Bosiddende på Mors, hvor havets og kystens mangfoldige landskabstyper giver oplevelser året rundt, arbejder de begge med udgangspunkt i naturen og årstidernes lys. Kirsten Kleins billeder viser, hvordan erindring er knyttet til naturen og hvordan mennesker er afhængige af naturen. Myter giver fortællinger om, hvor mennesker kommer fra og giver en følelse af at høre til. Kleins billeder inviterer til en genopdagelse af steder, hvor evighed og poesi viser sig – fra gravhøje

og stensætninger til bølgebrud og nordlys. Motiverne tager udgangspunkt i naturen og synes umiddelbart genkendelige, men ved nærmere eftersyn fornemmes en dybere magi og samhørighed mellem øjeblikket og evigheden. Steen Folmer Jensen er "tingfinder". Når han bevæger sig ud gennem et landskab, kommer han sjældent tomhændet hjem. På arbejdsbordet placerer han de fundne rariteter, og i "tilfældets magiske øjeblikke" kan en ny skulptur opstå. Jensens skulpturer griber noget mytisk og mystisk – de står som gestalter fra en anden tid, og samtidig er de meget nutidige og kalder på det afvæbnende smil, der kan skabe rum for oplevelse. Udstillingsperioden er fra den 26. juli til den 07. december.

Afslut sommerferien med en overnatning i det fri

Fredag den 6. september samles tusindvis af mennesker over hele Norden for at opleve en fælles nat under åben himmel. I Sydslesvig foregår det naturskønne arrangement på Spejdergården Tydal, hvor både store og små kan glæde sig til et stemningsfuldt program i naturen.

Der er stadig ledige pladser – men tilmelding er nødvendig

Der er kun plads til 250 deltagere, og det er efter først-til-mølle-princippet, så vent ikke for længe med at sikre din plads. Tilmelding foregår online via www.dgi.dk/202514509000 (scan QR-koden)

Et varieret program for alle
Dagen begynder med ankomst

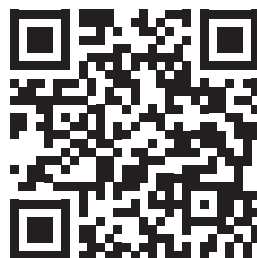
og check-in fra klokken 15.30. Klokken 17.00 samles alle til en fælles intro, og herefter forvandles lejrpladsen til et levende aktivitetsområde frem til midnat. Aftenen byder på spændende indslag arrangeret af Dansk Spejderkorps Sydslesvig, SdU, Foreningen Norden i Sydslesvig og Sct. Georgs Gilderne i Sydslesvig. Detaljeret program offentliggøres løbende.

Efter en aften fuld af oplevelser byder natten på overnatning i telt, under åben himmel, i campingvogn eller autocamper – alt efter, hvad man foretrækker. Har man ikke selv et telt, kan René fra spejderkorpset kontaktes på mail: renes@sdu.de. Søndag morgen starter med flaghejsning kl. 8.00, efterfulgt af

en hyggelig fælles morgenmad kl. 8.30.

Praktiske oplysninger

Deltagelsen koster 5 € for voksne og 2,50 € for børn. Aftensmad medbringes selv, men der vil være mulighed for at benytte både grill og bålplads. Der opfordres til at sikre sig en plads i god tid, da der er et deltagerloft. Mere information om det fælles nordiske koncept kan findes på natinaturen.dk.

6. SEPTEMBER

Russisk for pensionister i 15 år med Kirsten

Tekst: Lektor Kirsten Jensen

For femten år siden tilbød jeg et kursus i russisk under Voksenundervisningen. Kurset var ment til pensionister, men flere af mine daværende danskelever meldte sig også. I første omgang tænkte jeg på at afvise dem, men kom så i tanke om, at jeg selv havde sagt til dem, at de skulle bruge danskunder-

visningen til noget andet end dansktimerne, f.eks. til at gå til noget andet på dansk for at bruge sproget.

Kurset startede med 17 deltagere. Alle sled med at lære at læse bogstaverne, en vigtig ting for at kunne gå alene rundt i en russisk by, så man selv kan køre med sporvogn, bus og undergrundsbanen og komme i den rigtige retning. Eller så man kan

se på hvilken gade man har stillet sin bil, og hvad butikkerne handler med.

Derefter fulgte tallene og "Hvad koster det?", så de også kunne købe souvenirs. Udtalen var svær for mange, men heldigvis er alle begynderbøger udstyret med angivelser af, hvor trykket på ordene ligger, for trykket er meget vigtigt for at blive forstået, hvorimod det ikke er så

vigtigt, om man får den rigtige endelse på ordene.

Jeg havde egentlig tænkt, at deltagerne ville nøjes med disse kundskaber, som gjorde det muligt at færdes alene i Rusland. Men nej, da året var slut, ville de fleste fortsætte. Og sådan gik det år efter år. Deltagerne blev færre med årene, nogle prioriterede andet højere - og andre syntes, at det var for svært. På et tidspunkt var der så få, så jeg ikke ville bede Voksenundervisningen om at yde lærerbetaling til mig. Siden underviste jeg eleverne gratis.

Det sidste år har der kun været fem deltagere. Vi har mødtes næsten hver tirsdag formiddag året rundt. Alle er myreflittige, og kommer velforberejede hver gang.

Da Rusland annekterede Krim, ville jeg holde op, og igen da Rusland overfaldt Ukraine, men eleverne ville fortsætte, da de var kommet så godt i gang.

Nu her til sommer, sagde jeg alligevel til dem, at kurset var slut. Eleverne kan nu selv. Mit grundlag for at undervise i russisk er, at jeg for 54 år siden gik et år på begynderkursus i russisk på

Aarhus Universitet, fordi jeg ville lære at læse russiske artikler om de eskimoer /inuit. der lever i Rusland. Og siden har jeg nogle gange brugt russisk i Rusland, Polen og Tjekkoslaviet, og i begrænset omfang har jeg læst faglitteratur på russisk.

Men min viden er begrænset og gammel, og jeg ved slet ikke, hvordan sproget har ændret sig i alle disse år, - og eleverne er nu så vidt, at de kan selv. De har en bog, som de kan læse videre i. Jeg vil gerne hjælpe dem med at finde yderligere bøger - dem kan vi bestille i Finland. Desuden hjælper flere af eleverne ukrainske flygtninge og får dermed brugt det russiske sprog. Fremover vil vi vedligeholde kontakten, men kun mødes en gang om måneden, hvor vi mest på russisk vil fortælle hinanden om stort og småt, og om hvad vi har oplevet siden sidst.

Siden 2006

Kirsten Jensen har tilbudt Russisk sprog for pensionister i SSF Humanitært Udvalgs folder siden 2010 og for sidste gang i forårsfolderen 2025 (red.)

175-års jubilæum for Slaget ved Isted

Hvert 25. år markeres Slaget ved Isted med særlige festdage og i år er det 175 år siden, at det historiske slag fandt sted den 25. juli 1850. Jubilæet bliver mindet med et stort anlagt arrangement over fire dage fra torsdag den 24. juli til søndag den 27. juli 2025.

Fire dage med historie, formidling og høje gæster

Selve mærkedagen – fredag den 25. juli – er naturligvis arrangementets højdepunkt. Her deltager blandt andre H.K.H. Prinsesse Benedikte, som om formiddagen lægger krans ved krigergravene på Flensborg Gamle Kirkegård og senere ved mindestøtten ved Isted. Dagen byder desuden på taler, musikalske indslag og en reception på Det Danske Generalkonsulat, inden det hele afrundes

med en officiel sammenkomst i festteltet ved Isted Mindemuseum.

De øvrige dage byder dog også på et varieret og spændende program. Torsdag den 24. juli lægges der ud med en historisk-teknisk planøvelse, der illustrerer slagets forløb i praksis. Derudover er der oplæg ved historikerne Dr. Martin Rackwitz og Prof. Dr. Oliver Auge samt slagmarksarkæolog Jochim Weise. Sammen kaster de lys over den politiske baggrund i sommeren 1850, slagets dramatiske forløb og dets konsekvenser for lokalbefolkningen.

Levende historie for store og små

Lørdag den 26. juli er der aktiviteter for hele familien ved Isted-museet og på festpladsen. Her kan man blandt andet opleve

historisk håndværk og hverdagsliv fra midten af 1800-tallet, overvære demonstrationer med ungdomsbrandværnet fra Böklund, deltage i en detektor-aktion og selvfølgelig smage på tidstypisk mad – blandt andet friskrøget fisk og klassisk ærtesuppe fra et feltkøkken.

Fælles mindehøjtidelighed og elevprojekter

Søndag den 27. juli afsluttes Isted-dagene med en mindegudstjeneste på både dansk og tysk i Isted Kirke. Herefter præsenteres elevprojekter fra både danske og tyske skoler – et nutidigt og fremadskuende bidrag til formidlingen af historien.

Se hele programmet

Programmet kan ses forinden og på www.syfo.de

Torsdag, d. 24. juli 2025

10:00

Modtagelse af deltagere og gæster.

Start på den historisk-taktiske planøvelse ISTED 1850

Teoretisk del med oplæg af Dr. Martin Rackwitz, Prof. Dr. Oliver Auge samt forklaringer af Jochim Weise, slagmarksarkæolog.

12:00

Fælles frokost

Fra kl. 13:00

Fortsættelse af den historisktaktiske planøvelse (praktisk del i terrænet). I den praktiske del af den historisktaktiske planøvelse anvendes røggranater, signalammunition, kanontorden og droneoverflyvninger.

Ca. 17:00

Afslutning af den historisk-taktiske planøvelse ISTED 1850

Afrunding med samtaler og kammeratligt samvær med forfriskninger

18:00

Bivuakaften / kammeratskabsaften i og ved festteltet

Fredag, d. 25. juli 2025

09:45

Modtagelse af kransedelegationer og flagparade

Kransenedlæggelser – afgang til mindesmærker og krigsgrave

12:15

Fælles frokost

13:00

Deltagerne og gæsterne ankommer til festligheden

Opstilling af æresformation ved mindesmærket: Flagdelegationer, musikkorps, æresvagt, delegationer, kranselæggere

14:00

Start på festakten/ceremonien med fanfare og velkomst

Musik ved musikkorps og kransenedlæggelser ved landråd Dr. Wolfgang Buschmann, kredspræsident Walter Behrens, Slesvig-Holstens ministerpræsident Daniel Günther, H.K.H. Prinsesse Benedikte af Danmark, den danske generalkonsul Annette Lind i følgeskab med Forsvarsministeriets Krigergavstilsyn og ved Landeskommando Schleswig-Holstein

Ceremoniens afslutning

15:00

Kaffe og kage

15:15

Velkomst af gæster/deltagere og æresgæster

Taler og hilsner ved Slesvig-Holstens ministerpræsident Daniel Günther, H.K.H. Prinsesse Benedikte af Danmark og den danske generalkonsul Annette Lind

Festforedrag: "Das Land Schleswig-Holstein-wie alles begann" ved Dr. Martin Rackwitz

Afsluttende ord og fremsyn – med hjertelig tak til alle involverede

17:00

Afslutning af den officielle del

Hyggeligt samvær og samtaler i festteltet

18:00

Flagparade

Lørdag, d. 26. juli 2025 (Isted-Museum fra kl. 10)

På området:

2 x detektorbegivenheder (formiddag og eftermiddag)

3 x guidede vandreture (heraf én på dansk) på rundturstien over slagmarken (længde ca. 3 km, varighed ca. 1,5 time)

På festpladsen:

Udstilling af delvist originale fund

Informationer vedrørende UNESCO Verdensarv

Fremvisning af feltudstyr i historiske uniformer

Information om reservisternes arbejde og indsigt i katastrofehjælp.

Præsentation af et udvalg af veterankrøretøjer (8-10 stk.).

Udstilling af fuglekasser

Smedning – med esse og ambolt; kornforarbejdning og maling – med plejl, kværnsten og leer.

Fremvisning af lejrLiv fra 1850.

Fremvisning af vandlege.

Støbning af musketkugler i tin. Lykkehjul, små spilstationer med børnelege fra det 19. århundrede – f.eks. hesteskokast, sækkeløb, sjipling.

Oplev liv og håndværk fra fortiden – for over 100 år siden!

Lyspunkt-skydning og forhindringsbane med færdighedsøvelser.

brug af håndbor og knobøvelser.

Lækker ærtesuppe fra feltkøkkenet.

Friskrøget fisk og fiskebrød – en kulinarisk oplevelse for alle.

Lejrbål og lækker snobrød.

I festteltet:

Præsentation og salg af bøger og informationer.

Deltageraktivitet: rebfletning og/eller fremstilling af frøbomber.

Salg af forskellige kager og tærter.

I Isted

Sportsskytter, skytteforeningen og bouleforeningen præsenterer et sportsligt program ved skyttehuset og boulebanen i Isted (Schulberg 2).

Søndag, d. 27. juli 2025

10:00

Mindegudstjeneste på tysk og dansk (Isted Kirke)

11:00

Velkomst til deltagere og gæster samt præsentation af de deltagende skoler/klasser

11:10

Præsentation af elevprojekterne:

PROJEKT A: „Udvikling af en cykelrute med audioguides langs krigsgrave 1848–1850 (1864)” (Auenwaldschule Böklund)

PROJEKT B: „Demokrati ved grænsen” (A.P. Møller Skolen og Deutsches Gymnasium i Aabenraa)

PROJEKT C: „Demokrati i krig og fred” (Lornsenschule/ Slesvig og Søgaard Friskole/Aabenraa Kommune)

12:10

Hilsner fra æresgæster / opsummering af resultater

13:00

Fælles frokostbuffet

14:00

Fælles afslutning

Flensborghus' dronning har 25-års jubilæum

Alle, der har besøgt Flensborghus, kender Meike Kalweit. Hun sørger for, at der er mad på bordet og at der er dækket flot op på Flensborghus - samt alt det andet, der hører til at være oldfrue på Flensborghus. Den 1. september 2025 markeres et helt særligt jubilæum, for der har Meike styret sit "rige" i 25 år.

Fra lærling til Flensborghus' faste holdepunkt

Faktisk rækker Meikes historie med Flensborghus længere tilbage end de 25 år. Allerede som 15-årig kom hun i lære som hotel- og restaurantassistent på daværende Hotel & Restaurant Flensborghus. Efter endt uddannelse arbejdede hun flere steder - blandt andet på Borgerforeningen - før daværende leder Otto Meurer opfordrede hende til at vende tilbage. Her blev hun først ansat og overtog siden hotellet som selvstændig, da Otto Meurer gik på pension. I tre et halvt år drev Meike Flensborghus som Hotel Garni, indtil SSF modtog støtte fra A.P. Møller Fonden til en større ombygning. Da midlerne ikke måtte bruges kommercielt, blev hotellets drift overdraget, og Meike søgte og fik stillingen som oldfrue.

I mange år klarede Meike jobbet alene, men de seneste fem år har hun fået en uvurderlig hjælp i Günther Vogel - bedre kendt som Pipi - der loyalt følger hende i tykt og tyndt.

Sans for detaljer, mad og mennesker

Meike er ikke født ind i det danske mindretal, men betegner sig som sydslesviger. Hun voksede op på Nordstrand i en plattysk-talende familie som én blandt ni søskende. Det danske sprog har hun lært på egen hånd - learning by doing - og hun bruger det dagligt i kontakten med gæster og kolleger. Og når man spørger Meike om noget, kan man regne med et ærligt og direkte svar. Hun pakker ikke tingene ind og man ved, hvor man har hende.

Med sans for smukke blomster og de små detaljer sørger hun for at gøre Klubværelset, Lille Sal, Store Sal eller et af de mindre mødelokaler klar til husets gæster og til personalets møder, og skaber en hjemlig hygge. Hun har mødt mange kunstnere gennem årene som f.eks. jazzmusikeren Alex Riel og hun kan godt lide at småtalke med de optrædende inden de skal på scenen.

Meike holder desuden meget af god mad og deler gerne ud af gode tips til både spisesteder og lækre retter. Når der har været arrangementer og der er mad tilovers, sørger Meike for at give husets personale, som jo ikke kun er Sydslesvigsk Forenings personale, men også SdUs og SSWs, besked om, at der er rester i køkkenet. For hun kan næsten ikke holde ud at smide mad væk!

TILLYKKE

Når hun ikke lige styrer tingene på Flensborghus, er Meike glad for at gå til koncerter sammen med sin mand Jürgen. De bor i Danevirke og er meget aktive i lokalmiljøet dér. Hvert år tager en stor del af hendes søskende og hende samt påhæng på sommerhusferie ved Vesterhavet i Danmark- bl. a. for at nyde fisk, ost og andre lækkerier- sagt med Meikes ord: århh -lækker!

Oldfruetitlen i et moderne lys
Jobtitlen som oldfrue kan lyde gammeldags, og ifølge Den Sto-

re Danske betød det engang: "kvindeligt tyende, som styrede rengøring, vask og strygning i 1800- og 1900-t. på danske herregårde. Oldfruen havde tilsyn med linned, sølvtøj og indbo og opsyn med tjenestepigerne i husholdningen. Stillingen krævede erfaring, og oldfruen var oftest ældre og ugift." Ordet kommer af middelnedertysk oltvrouwe, 1. led af old 'gammel.' Men selv om titlen måske virker bedaget, er der intet støvet over Meike Kalweit, der udfylder sin rolle med stort engagement og til punkt og prikke. Man er al-

drig i tvivl om, hvordan Meike gerne vil have at tingene skal være og man må tage hatten af og sige, at hun har styr på det hele og skaber nogle gode rammer for alle, der har deres gang på Flensborghus. Præcis som en dronning ville gøre det, hvis Flensborghus var et kongerige. Derfor har Meike fortjent titlen som Flensborghus' dronning. Ugeavisen Sydslesvig siger hjertelig tillykke til Meike med hendes 25-års jubilæum den 1. september og siger tak for indsatsen!

STÆRKT

Sortevej BoU til filmpremiere og prisuddeling i Kiel

Fotos: wir lieben-recycling